

Evadne anonyx (Hinnkräftor)

Evadne anonyx är ett litet djurplankton som kommit till Östersjön från området kring Kaspiska havet.

© Foto: Jari-Pekka Pääkkönen, City of Helsinki Environment

Svenskt vardagsnamn	Saknas
... och på andra språk	Norska: ; Danska: ; Engelska: ; Tyska: ; Franska:
Vetenskapliga namn	<i>Evadne anonyx</i> G.O. Sars, 1897; fam. Podonidae Synonym(er):
Organismgrupp(er)	Hinnkräftor (underordning Cladocera), Bladfotingar (klass Branchiopoda, Kräftdjur (subfylum Crustacea), Ledjur (fylum Arthropoda),
Storlek och utseende	Honorna är ca 1 mm långa från huvudet till spetsen av kroppen, hannar något mindre och juvenila individer ca 0,65 mm. Den spetsiga rygg-skölden är ej tvåklaffig utan reducerad och fungerar som äggkammare. Den har 4 thoracal-benpar med bara ett borst på 3:e benparets kortaste

	<p>gren. I Östersjön kan den förväxlas med <i>E. nordmanni</i>. En skiljekaraktär är att <i>E. nordmannis</i> ryggsköld baktill har två mycket korta taggar samt 2 borst på 3:e benparets kortaste gren. (Hansson, 2009).</p>
Kan förväxlas med	<p><i>Evadne anonyx</i> kan förväxlas med <i>Evadne nordmanni</i>, en närbesläktad art som finns i Östersjön. Det är möjligt att <i>E. anonyx</i> har funnits i Östersjön redan innan 2000 men av misstag blivit tagen för att vara <i>E. nordmannii</i>.</p>
Geografiskt ursprung	<p>Arten kommer ursprungligen från det pontokaspiska området, d.v.s. Kaspiska havet, Aralsjön och flodmynningsområden runt Svarta havet och Azovska sjön. På grund av dagens höga salthalt i Aralsjön finns arten inte längre kvar där. Vanligast är den i Kaspiska havet, och det är sannolikt härifrån beståndet i Östersjön kommer.</p>
Första observation i svenska vatten	<p>Första fynden av <i>Evadne anonyx</i> i svenska vatten var sommaren 2008 i norra delarna av Egentliga Östersjön och i Bottenhavet (ICES WGITMO Report 2009)</p>
Förekomst i svenska havs- och kustområden	<p>För närvarande i de norra delarna av egentliga Östersjön och i Bottenhavet.</p>
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	<p>Utanför sitt ursprungliga utbredningsområde finns <i>Evadne anonyx</i> för närvarande bara i Östersjön. Första gången man fann den här var år 2000, längst in i Finska viken vid en miljöövervakningsstation nära den ryska hamnen Primorsk. Mellan 2000 och 2003 ökade populationen i Finska viken tiofalt.</p>
Referenser till observationer i områden nära svenska farvatten	<p>Tallin Bay, Estland 1999 (Pöllupüü <i>et al.</i>, 2008). Primorsk oljeterminal, Ryssland, östra Finska viken, 2000 (Rodionova & Panov, 2006). Gdanskbukten, Polen 2006 (Bielecka <i>et al.</i>, 2014).</p>
Troligt införselsätt	<p><i>Evadne anonyx</i> har sannolikt kommit till Östersjön via barlastvatten i fartyg som färdas från Kaspiska havet via floderna Volga och Neva till Östersjön.</p>
Miljö där arten förekommer	<p><i>Evadne anonyx</i> är en brackvattenart som under den varma delen av året lever som djurplankton och under vinter och tidig</p>

	<p>vår övervintrar i form av viloägg. I Östersjön finner man arten i pelagialen (det fria vattnet) från maj till oktober.</p> <p>I Kaspiska havet, där man tror att Östersjöbeståndet har sitt ursprung, är tätheten av populationen som högst i områden med en salthalt på 9-12 ‰, och en vattentemperatur på 20-25 °C. Under dessa omständigheter kan det finnas 200-300 individer per kubikmeter. I Finska viken är salthalten bara 1-3 ‰ och man har tidigare trott att det skulle vara för lågt för att <i>E. anonyx</i> skulle kunna introduceras denna väg. Det faktum att den låga salthalten inte utgjort något hinder innebär att det finns ytterligare ett antal närbesläktade pontokaspiska arter som skulle kunna finna sin väg till Östersjön via Finska viken.</p> <p><i>Evadne anonyx</i> äter framförallt andra hinnkräftor och hoppkräftor av släktet <i>Eurytemora</i>. I Kaspiska havet rör sig <i>Evadne anonyx</i>, och även dess bytesdjur, upp och ner i vattenpelaren under dygnet, på dagarna håller den sig på 30-40 m djup och på nätterna vandrar den upp mot ytan.</p> <p>Arten växlar mellan att föröka sig på könlös och på sexuell väg. Under sommaren finns bara honor vilka förökar sig utan befruktning och ger upphov till en avkomma som också bara består av honor. Framåt hösten, i september i Kaspiska havet, börjar det även födas hannar som parar sig med honorna. Denna sexuella befruktning resulterar i viloägg som sedimenterar till botten och är artens övervintrande stadium. På våren kläcks äggen till honor som fortsätter att föröka sig könlöst.</p>
Ekologiska effekter	<p>Man har noterat att <i>Evadne nordmannii</i>, en inhemsk släkting till <i>Evadne anonyx</i> i Östersjön, har minskat i antal under senare år. Eftersom den nyinvandrade <i>E. anonyx</i> har en avsevärt mycket högre reproducerings-takt skulle minskningen kunna bero på en konkurrenssituation mellan arterna.</p>
Andra effekter	

Övrigt

Läs mer

- Kalas M. & Ojaveer H. 2014. Over one decade of invasion: the non-indigenous cladoceran *Evadne anonyx* G.O. Sars, 1897 in a low-salinity environment. Aquatic Invasions. Vol 9. In press.

Mer om bilden

- © Jari-Pekka Pääkkönen, City of Helsinki Environment Centre
<http://www.hel2.fi/ymk/tiedotteet/evadne/>

Referenser till artbeskrivning

- Hansson H.G. 2009. Marina sydskanadinaviska 'evertebrater' – ett naturhistoriskt urval. Sven Lovén centrum för marina vetenskaper, Tjärnö. Web-upplaga 1 juni 2009.
- Kalas M. & Ojaveer H. 2014. Over one decade of invasion: the non-indigenous cladoceran *Evadne anonyx* G.O. Sars, 1897 in a low-salinity environment. Aquatic Invasions. Vol 9. In press.
- Rodionova N.V. & Panov V.E. 2006. Establishment of the Ponto-Caspian predatory cladoceran *Evadna anonyx* in the eastern Gulf of Finland, Baltic Sea. Aquatic Invasions 1(1):7-12.

Referenser till fyndplatser

- Bielecka L., Mudrak-Cegiolka S- & Kalarus M. 2014. *Evadne anonyx* G.O. Sars, 1897 – the first record of this Ponto-Caspian cladoceran in the Gulf of Gdańsk (Baltic Sea). Oceanologia 56(1):141-150.
- Díaz-Gil C., Werner M., Lövgren O., Kaljuste O., Grzyb A., Margoński P. & Casini M. 2014. Spatio-temporal composition and dynamics of zooplankton in the Kalmar Sound (western Baltic Sea) in 2009-2010. Boreal Environment Research 19:323-335.
- ICES WGITMO Report 2009. 2009. Report on the working group on introduction and transfer of marine organisms (WGITMO). 11-13 March 2009, Washington D.C, USA.
- Kalas M. & Ojaveer H. 2014. Over one decade of invasion: the non-indigenous cladoceran *Evadne anonyx* G.O. Sars, 1897 in a low-salinity environment. Aquatic Invasions. Vol 9. In press.
- Orlova M.I., Telesh I.V., Berezina N.A., Antsulevich A.E., Maximov A.A. & Litvinchuk L.F. 2006. Effects of nonindigenous species on diversity and community functioning in the eastern Gulf of Finland (Baltic Sea). Helgol. Mar. Res. 60:98-105.
- Panov V.E., Rodionova N.V., Bolshagin P.V. & Bychek E.A. 2007. Invasion biology of Ponto-Caspian onychopod cladocerans (Crustacea: Cladocera: Onychopoda) Hydrobiologia 590:3-14.

- Pöllupüü M., Simm M., Põllumäe A. & Ojaveer H. 2008. Successful establishment of the Ponto-Caspian alien cladoceran *Evadne anonyx* G.O. Sars 1897 in low-salinity environment in the Baltic Sea. *Journal of Plankton Research* 30(7):777-782.
- Rodionova N.V. & Panov V.E. 2006. Establishment of the Ponto-Caspian predatory cladoceran *Evadna anonyx* in the eastern Gulf of Finland, Baltic Sea. *Aquatic Invasions* 1(1):7-12.

Referenser till ekologiska och andra effekter

- -
-
- Detta faktablad om *Evadne anonyx* skapades den 8 december 2008. Senaste uppdatering den 31 oktober av Sture Nellbring.